

Ο ρόλος των γυναικών στην κοινωνία και στην Εκκλησία σήμερα

/ [Γνώμες](#)

Βασιλική Σταθοκώστα, Επίκ. Καθηγήτρια Τμ. Θεολογίας Ε.Κ.Π.Α.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία διαπιστώνει ότι «τά ὄμματα τῶν τε ἐντός καί τῶν ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐν ἀγωνίᾳ» αναμένουν λόγο «οἰκοδομῆς καί παρακλήσεως» και ανταποκρίνεται εν συνόδῳ, προκειμένου να δώσει απαντήσεις στον σύγχρονο άνθρωπο, με βάση την παράδοσή της, τη θεολογία και την εκκλησιολογία της, για ζητήματα όπως είναι, μεταξύ άλλων, «Οἱ σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τόν λοιπόν Χριστιανικόν κόσμον» και «Ἡ αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ». Πρόκειται για ζητήματα που αναφέρονται στη συμμετοχή και τη συμβολή της Ορθόδοξης Εκκλησίας στον

διαχριστιανικό διάλογο και τη χριστιανική ενότητα, στην προώθηση της ειρήνης, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της αδελφoσύνης και της αγάπης μεταξύ των λαών και την εξαφάνιση των φυλετικών και άλλων διακρίσεων. Όλα τα προαναφερθέντα αφορούν στη μετάδοση του κηρύγματος, αλλά και τη βίωση της διδασκαλίας του Χριστού στο διάβα της ιστορίας και στη σύγχρονη πραγματικότητα· στην απάντηση που οφείλει να δώσει η Εκκλησία του Χριστού στις προκλήσεις της εποχής διότι, όπως χαρακτηριστικά συνοψίζει ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος, «ή ιστορία κινεῖται, καί ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νά ἐνωτίζεται τούς προβληματισμούς τοῦ ἀνθρώπου κάθε ἐποχῆς», να είναι έτοιμη να προσφέρει «λόγον ζωῆς, μήνυμα ἐλπίδος καί βίωμα ἀγάπης» .

Στις δύο αυτές θεματικές, δηλαδή τις «σχέσεις τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας πρός τόν λοιπόν Χριστιανικόν κόσμον» και την «αποστολή της Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ», διακρίνεται μία σειρά από επί μέρους ζητήματα τα οποία καλεῖται να αντιμετωπίσει η Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία και να τα μελετήσει η Θεολογία.

Ένα από αυτά είναι το λεγόμενο γυναικείο ζήτημα, η συζήτηση, δηλαδή, για τη θέση και τον ρόλο των γυναικών στην κοινωνία και την Εκκλησία, καθώς και η διεκδίκηση της ισότητας των δύο φύλων σε όλα τα επίπεδα του εκκλησιαστικού και του κοσμικού, του ιδιωτικού και του δημόσιου βίου. Αν και σε θεωρητική βάση θα μπορούσαν με βάση την Ὁρθόδοξη Θεολογία και πνευματικότητα να προκύψουν σχετικά εύκολες απαντήσεις, τα ζητήματα αυτά είναι συνήθως στην πράξη ιδιαίτερα περίπλοκα και συχνά απαιτούν διεπιστημονική προσέγγιση. Σε αυτό το πλαίσιο κατανοείται και η ενασχόλησή μας με το θέμα «Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία και σύγχρονες προκλήσεις: Η γυναίκα στην Εκκλησία και στον κόσμο σήμερα».

Εξάπαντος θα πρέπει να τονιστεί ότι το θέμα δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο στη συζήτηση περί της θέσης των γυναικών στην Ὁρθόδοξη Εκκλησία αλλά εκτείνεται και σε ευρύτερες κοινωνικές προκλήσεις που απασχολούν τις γυναίκες και την Εκκλησία και σχετίζονται με ζητήματα όπως είναι η τεκνοποίηση (έλεγχος των γεννήσεων, τεχνητή γονιμοποίηση, παρένθετες μητέρες, υιοθεσίες κ.τ.λ.), η δημιουργία μονογονεϊκών οικογενειών, η συμβίωση εκτός γάμου, καθώς και άλλα όπως η ιδιαίτερα επισφαλής θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας και τα υψηλά ποσοστά της γυναικείας ανεργίας, η αύξηση του εργάσιμου χρόνου και των ορίων συνταξιοδότησης, η οικονομική και παντός είδους εκμετάλλευση και θυματοποίηση των γυναικών, η βία, κυρίως η ενδοοικογενειακή, οι βιασμοί, η εμπορία γυναικών, οι διαφυλικές διακρίσεις και οι παρενοχλήσεις εις βάρος των γυναικών σε όλο το εργασιακό και κοινωνικό φάσμα.

Αυτονόητο είναι ότι όλα αυτά δεν μπορούν να καλυφθούν στην παρούσα μελέτη και γι' αυτό το ενδιαφέρον θα επικεντρωθεί στην πρόκληση που αντιμετώπισε η Ορθοδοξία σχετικά με το γυναικείο ζήτημα (α) στο πλαίσιο της συμμετοχής της στην οικουμενική κίνηση και στις επαφές της με άλλες χριστιανικές κοινότητες, (β) στη σχέση της με τον κόσμο και (γ) σε ορισμένες σκέψεις, προβληματισμούς και προτάσεις που δύνανται να συμβάλλουν στη θετική ανταπόκριση της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην έκκληση των γυναικών για στήριξη.

* Η παρούσα μελέτη αποτελεί εκτενέστερη μορφή της εισήγησης που παρουσιάστηκε στο Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα «Προς την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο», που πραγματοποίησε η Ιερά Βασιλική και Πατριαρχική Μονή Βλατάδων σε συνεργασία με το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών και τη Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη 3-5 Δεκ. 2015.

** Η Βασιλική Η. Σταθοκώστα είναι Επίκ. Καθηγήτρια του Τμ. Θεολογίας Ε.Κ.Π.Α. και Επιστημονικός Σύμβουλος του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής επί θεμάτων Οικουμενικής Κινήσεως.